

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dordrecht; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:
Dr C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f 0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Groei. — Uit de Schrift: Dorsten. (Openb. 21:6). — Kerkelijk Leven: „De Welcker” over onze cultuurfilosofie!! — Lit. en Kunst: De biographie in romanvorm. IV. — Uit de Historie: Kerkelijke Zending. — Opvoeding en Onderwijs: Het Rapport inzake het Leerboek voor de Catechisatie, III. — Zending en Evangelisatie: Evangelisatie onder de hoogere standen. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Groei.

Het nadere onderzoek en de bredere bespreking van den twijfel en zijn bestrijding, mogen ons niet zoo lang ophouden, dat wij ten slotte ook niet een — zij het ook vluchtigen — blik op den normalen groei werpen.

Niet, dat het mijn bedoeling is, een gedetailleerde beschrijving te geven van de meer regelmatige ontlooiing en ontwikkeling van het geestelijke leven der bondskinderen. Want lo. zijn hiervoor, voorzover mij althans bekend is, door ons gereformeerden nog te weinig bouwstoffen bijeen verzameld. En 2o. zou zulk een beschrijving, indien ze al geboden kon worden, slechts betrekkelijke waarde voor ons hebben. Meer dan de vraag, hoe het is en toegaat, interesseert ons deze andere, hoe het moet wezen en behoort te verlopen. De normatieve methode heeft voor ons altijd den voorrang boven de descriptieve. Daarom zal in dit slotartikel getracht worden, enkele wenken te geven, die waarschuwen willen voor gevaren, waardoor — mede blijkens de ervaring — een gezonde en krachtige ontwikkeling van het leven des geloofs wordt bedreigd.

En dan zij allereerst opgemerkt, dat wij uit moeten gaan van het nuchtere feit, dat er tusschen kindergeloof en jeugdgeloof eenzijdig en dat van volwassenen aan den anderen kant geen wezenlijk onderscheid bestaat. Ook om deze reden zijn de zoogenaamde jeugddiensten te verwerpen, omdat zij de gedachte voeden, alsof het geloof van jonge menschen iets totaal verschillends zou wezen van dat der ouderen, en alsof het in hun religieuze leven om gansch andere dingen zou dan in dat der laatsten. Terwijl toch in de werkelijkheid 't tegendeel het geval is. 't Is bij allen dezelfde zonde, dezelfde strijd, hetzelfde geloof, en ook voor allen dezelfde genade. Jonge menschen moeten precies hetzelfde als wij allen leeren. Ook zij moeten als hun eenigen troost leeren belijden, dat zij met lichaam en ziel, in leven en sterven het eigendom van Jezus zijn. En zij moeten dit ook op dezelfde wijze als wij allen leeren, namelijk doordat zij weten gaan, hoe groot hun zonde en ellende zijn, en hoe zij Gode voor zulk een verlossing zullen dankbaar wezen. Ook zij moeten dus ingroeien in de drie stukken van ellende, verlossing en dankbaarheid.

Maar — en dit is mijn tweede opmerking — dan behooren deze drie voor hen, evengoed als voor de anderen, op het innigste saamgehouden te worden. Niet klaar genoeg kan het telkens voorgesteld, dat ellende, verlossing en dankbaarheid, de drie elementen zijn, waaruit het ééne en zelfde leven altoos en overal is saamgesteld, zóó, dat deze drie elkander geheel doordringen en het ééne zonder het andere niet bestaandbaar is.

En niet alleen moet dit telkens aldus voorgesteld worden, maar ook onze leiding en behandeling van de zielen moet van deze werkelijkheid geheel doordrongen zijn. Niet de minste scheiding mag hier binnendringen. En met name moeten wij ons hoeden voor de fout, alsof de historische en logische orde ook de orde zou zijn, waarin de dingen tot onze kennis komen. Omdat eerst de zonde heeft plaats gehad en na de zonde de genade Gods zich openbaarde, daarom is het nog niet zóó, dat ook onze kennis van de zonde aan die der verlossing

voorafgaat. Wie den Katechismus goed gelezen heeft, zal dit nooit in hem gevonden hebben. En wat meer zegt, de bijbel zelf doet reeksen van voorbeelden aan de hand, die beslist den vaak-gepoorde regel weerspreken, alsof de mensch eerst zijn zonden moet leeren kennen, eer dat hij tot den Heere Jezus kan gaan.

Wanneer ik nu toch de drie genoemde stukken elk afzonderlijk even langs ga, doe ik dit dan ook met de herhaalde en nadrukkelijke verklaring, dat ik nu onderscheid, wat in de werkelijkheid van het leven toch niet te scheiden is en ook niet mag gescheiden.

Wat het stuk der ellende aangaat — dit schijnen jonge menschen het gemakkelijkst te leeren. Ze zijn ook in hun pessimistische periode. Zij zien alles nog meest met kritische en veroordeelende oogen aan. Hun ideaal hebben ze noch buiten zich noch in zichzelf gevonden. Bovendien wekt het ontwakende sexuele leven vaak allerlei gevoelens van angst en vrees, van lusteloosheid en gedruktheid. Doch juist deze jeugd-eigenaardigheid maakt het noodzakelijk, dat de lijnen des te scherper getrokken worden. Want melancholie is nog geen zonde-droefheid. Psychische depressie geen verslagenheid van geest. Teleurstelling geen berouw, en ontevredenheid over het niet bereikt hebben van het ideaal nog geen schuldbesef. Voorts moet ook gewaakt dat het schuldbesef zich niet beperke tot één zonde, en dan vooral tot die tegen het zevende gebod; maar moet gearbeid, dat het zich uitbreide in verband met al de geboden der goddelijke wet. En vooral moet dit alles vanuit het verbond geleerd en doorleefd en beleiden worden. De droefheid moet wezen een droefheid naar God, dus een droefheid, die past bij God en die is naar of overeenkomstig de openbaring, waarmede Hij zichzelf heeft bekend gemaakt. En God heeft Zich toch nooit geopenbaard buiten den Christus? Zoowel iedere openbaring van Hem afzonderlijk als de openbaring in haar geheel dragen een christologisch karakter. Niemand kan recht en zuiver zich van zijn zonden bewust worden, als hij niet eerst Jezus gezien heeft. Wij klimmen niet uit de kennis onzer zonden tot den Christus op, maar wij dalen uit de kennis van Hem tot die onzer ellende af. In de geloovige aanschouwing van Zijn kruis breekt zoowel de kennis aangaande onszelf als die aangaande Gods genade voor ons open. Zijn wij op een andere manier bedroefd en verslagen, dan is het te vreezen, dat onze droefheid, zooals Paulus gepredikt heeft, geen christelijke droefheid, maar een wereldsche en een heidensche is.¹⁾

En zoo blijkt reeds hier, dat de kennis der ellende door die der verlossing ligt heengewezen, en omgekeerd. Dit tweede stuk geeft vaak meer moeite. Bij allen, maar vooral bij jonge menschen, moet er op aangedrongen, dat zij de vragen hieromtrent toch niet aan zichzelf oplossen, maar aan wat buiten hen gelegen is, aan de beloften des Heeren en het kruis van den Heere Jezus. Zij loopen gevaar om, zooals wijlen Dr J. van Andel opmerkt, te vragen of ze wel mensch zijn, omdat ze geen man zijn.²⁾ En deze vraag is dan alleen afdoende te beantwoorden, wanneer het zoogenaamde objectieve in zijn meest scherpen vorm voor hen wordt geplaatst. Precies zooals de Heere Jezus zelf gedaan heeft, die de hoofdbeslissing liet vallen, niet op de kwestie: wat denkt ge van uzelf, maar: wat dunkt u van den Christus, Wiens Zoon is Hij?

En dit moet ook geschieden als afwijkingen in het sexuele leven zich hebben voorgedaan. Dan komt het voor dat in het jeugdige hart zich de gedachte vastzet, dat men dingen gedaan heeft, die nooit vergeven kunnen worden en men de zonde tegen den Heiligen Geest bedreef. En zeker, dan moet de zonde bestraft. Dan moet ernstig aangedrongen om met dit kwaad en met elk ander te breken. Dan moet gevraagd, dat men voor de zonde bij God schuldbelijdenis zal doen en vergeving vragen. Maar dan moet niet minder verstaan

worden, dat dit gebod nooit recht zal oprijzen uit de ziel, wanneer niet eerst de heerlijkheid van het verbond der genade is ontsloten en wij uiteengezet hebben, hoe waar het is, dat als wij somtijds uit zwakheid in zonde vallen, wij niet in de zonde mogen blijven liggen, maar ook niet aan Gods genade behoeven te twijfelen, overmits de doop een zegel en onwettigbaar getuigenis is, dat wij een eeuwig verbond met God hebben.

Bij de leiding van het geloof der jongeren mogen wij verder niet vergeten, dat zij ook in religieuze aangelegenheden voorliefde hebben tot heldenverering. Wij moeten de openbaring Gods voor hen daarom niet abstraheren, maar hun die overleveren, even concreet en levend als God ze ons geschonken heeft. Het is ook uit zielkundig oogpunt in betrekking met de jeugdigen, van groote betekenis, dat God ons Zijn heil heeft gegeven in een Heiland en dat onze zaligheid de Zaligmaker zelf is. Hem moeten wij dus in Zijn alles te boven gaande offerande schilderen; en dit doende hebben wij tegelijk dit voordeel, dat ook aan het jonge geloof een vaste grond onder de voeten wordt geschoven. Tegen den Christus, zooals Hij ons in het evangelie tegentreedt, mogen wij niet neen zeggen; doch aan Hem moeten wij ons overgeven, omdat Hij nu eenmaal is, die Hij is.

Eindelijk ligt door de ellende en de verlossing ook de dankbaarheid heengewezen. Ook hier moeten wij waken voor eenzijdigheid en andere gevaren. Aan den eenen kant prikkelen men de jonge menschen niet tot te groote activiteit. De jeugd is nu eenmaal niet de tijd om zooveel mogelijk in het rijk Gods te doen. „Daargelaten, of hij (de jeugdige christen) er gaven voor heeft, wat in de meeste gevallen betwijfeld mag worden, is het de vraag of het deelnemen aan allerlei christelijke werkzaamheden zijn geestelijk leven bevordert. Die vraag moet ontkennend beantwoord. In de jeugd behoort het fundament van het gebouw gelegd. Vandaar is het den jeugdigen christen geraten, om zich minder met anderen en meer met zichzelf bezig te houden. Hij sterke zich in de afzondering, door gebed en overpeinzing, zij leerling, geen leeraar, hoore, zie, zwijge”.³⁾

Doch anderzijds mag het dankbaarheidsbetoon ook bij den jongen bondeling niet ontbreken. Ook hij leere, dat de echtheid van het geloof allereerst zich niet in het gemoed, maar in den wil, dus in de bekeering en de goede werken manifesteert. En zijn goede werken moeten vooral deze wezen, dat hij tegen zichzelf en zijn zonden strijdt, dat hij zijn ouders gehoorzaam is, en dat hij ook in de andere verhoudingen waarin hij geplaatst is, leeft overeenkomstig de geboden Gods.

Daarbij leze hij getrouw zijn bijbel, volharde hij in het gebed en gebruike hij ook regelmatig den dienst des Woords en der Sacramenten. Oze jeugd gewonne zich, om vroeger dan thans over het algemeen het geval is, belijdenis te doen en ten Avondmaal te gaan. De leeftijd van 17 of 18 jaar is zeker niet te vroeg genomen. Het Avondmaal is ons toch gegeven niet om het moeilijker, doch om het makkelijker te maken en om ons juist in de zwakheden en slingeren van ons geloof en in de onvolkomenheden van ons leven te hulp te komen. Er mag rechtmatig verwacht worden, dat vele jeugdkrisis gemakkelijker verlopen zou, indien door hen ook reeds in deze jaren ernstig en regelmatig het Avondmaal werd gebruikt.

Hoe het dan verder toegaat, kan ik u niet zeggen. De eigenlijke ontwikkeling onttrekt zich aan onze beschrijving. Maar er ontkiemt en groeit iets van binnen. De bloesem zet zich tot knop en de knop vouwt zich open in de bloem. Heel die wondere wereld van den bijbel, met het kruis van Christus in het middelpunt, roept een eigen geloof en liefde en stem in ons wakker. Gij zegt misschien dezelfde woorden als alle andere kerkleden, en toch zegt ge iets anders, omdat die zelfde bijbel en dat zelfde kruis en diezelfde Christus en diezelfde God voor u iets zijn, wat ze voor de anderen niet zijn.

¹⁾ 't Zij mij veroorloofd hierbij nog eens in herinnering te brengen wat ik schreef in De Reformatie van 14 en 21 November 1930.

²⁾ Pastorale brieven, 34.

³⁾ Idem, 35.

geldoorn.
te Ommeren.
neufft van Velsen
te De Bilt.

lige Langerak: Cant
te Scheveningen
maar te Idsegahuizen

3:11.
st. Tekst: Jes. 40:9
2 Cor. 1:24
alm 119:49 en 50.
2 Cor. 12:9a.

r. 13:8.

men, 61 jaar.

n Zwart zijn 40-jarig
Jan Zwart, die mede
slom een groote ver-
angstelling ontbreken
h een eere-comité ge-
urgemeester van Am-
; Prof. Dr A. H. de
; voorzitter N.C.R.V.
r, Rotterdam; Dr G.
nset, Cor Kint, Fred
Zimmerman te An-
dond, J. G. Meijer
Da W. J. Kooijman
K. Schilder, Rotter-
Da M. J. C. Visser
; J. IJserindhuysen

Da W. F. ten Rouwe-
secretaris, de Clerqst-
penningmeester, Gen-
eider van den Omroep

chtingen; het postgim-
em. Giro Amsterdam

KBOEKJES

swaliteit, met zwaar
in omslag, 24 bl. dik.
f 28 lijnen. Per 100
huis slechts f4.50.
ischt monster op
aanvraag.

ekhandel
TERMS, Doesburg

DE DOODEN, DIE HEERE STERVEN

met harmonium-
piano-begeleiding.

Prijs f 0.40.

aar bij den Boek-
s bij de Uitgevers
AAN & LE COINTRE.
GOES.

ie-indeeling ksplitsing

over den toestand en
komst der Kerk
grooten steden

boek

LINDEBOOM

Gesf. Kerk te Amsterdam

rijs f 0.35.

Uitgevers:

& LE COINTRE - GOES.

NS INGELSE

de uit het geestes-
en op Walcheren
streeks 1780

r A. JANSE

School Biggkerke.

rijs f 0.60

weede druk

ar bij den Boek-

s bij de Uitgevers

& le Cointre, Goes